

**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου,
Βιομηχανίας και Τουρισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2022»**

Παρόντες:

Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Γιαννάκης Γαβριήλ
Αβέρωφ Νεοφύτου	Πανίκος Λεωνίδου
Νίκος Σύκας	Ηλίας Μυριάνθους
Κώστας Κώστα	Σταύρος Παπαδούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού επανεξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 7 Ιουλίου 2022 από τον κ. Μάριο Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Μαρτίου και στις 9 Απριλίου 2024.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ), του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) και του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών (CYFA).

Το Συμβούλιο Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας Κύπρου, το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), η Παγκύπρια Οργάνωση Βιοτεχνών Επαγγελματιών Καταστηματαρχών (ΠΟΒΕΚ), ο Συνασπισμός Μικρών Επιχειρήσεων και Αυτοεργοδοτούμενων (ΣΥΜΕΑ) και ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός «TechIsland», παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της επανεξέτασης της πιο πάνω πρότασης νόμου παρευρέθηκαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης, Χρύσης Παντελίδης και Μιχάλης Γιακουμή, καθώς και το μη μέλος της κ. Μάριος Μαυρίδης.

Σκοπός της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε οι καινοτόμες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), ως αυτές ορίζονται στον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμο, να εξαιρούνται τόσο από την υποχρέωση καταβολής του ετήσιου τέλους ύψους τριακοσίων πενήντα ευρώ (€350) όσο και από την υποχρέωση καταβολής των τελών και δικαιωμάτων που καθορίζονται σε κανονισμούς οι οποίοι εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει των διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου.

Σημειώνεται ότι η συζήτηση της πρότασης νόμου διεξήχθη από κοινού με αριθμό προτάσεων νόμου οι οποίες είχαν ως αντικείμενο την τροποποίηση της διάταξης του περί Εταιρειών Νόμου που καθόριζε την επιβολή του ετήσιου τέλους εταιρειών ύψους τριακοσίων πενήντα ευρώ (€350), οι οποίες προωθήθηκαν προς ψήφιση ενώπιον της ολομέλειας του σώματος της 21^η Σεπτεμβρίου 2023. Ωστόσο, η συζήτησή τους στην ολομέλεια αναβλήθηκε, με απόφασή της κατά την ίδια ημερομηνία, και παραπέμφθηκαν για επανεξέταση ενώπιον της επιτροπής, ώστε να εξεταστούν από κοινού με πρόταση νόμου η οποία εν τω μεταξύ είχε κατατεθεί κατά την εν λόγω ημερομηνία και είχε επίσης ως αντικείμενο τον τρόπο καταβολής και το ύψος του ετήσιου τέλους εταιρειών.

Οι πιο πάνω προτάσεις νόμου προωθήθηκαν εκ νέου προς ψήφιση ενώπιον της ολομέλειας του σώματος στις 29 Φεβρουαρίου 2024. Κατά την εν λόγω συνεδρία το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας κατέθεσε ως επείγον νομοσχέδιο με σκοπό την καθολική κατάργηση του ετήσιου τέλους εταιρειών, το οποίο κηρύχθηκε επείγον και ψηφίστηκε σε νόμο αυθημερόν, ενώ οι προαναφερθείσες προτάσεις νόμου, οι οποίες περιλάμβαναν πρόνοιες αποκλειστικά για τη ρύθμιση της καταβολής του ετήσιου τέλους εταιρειών, στον βαθμό που παρέμειναν άνευ αντικειμένου, θεωρήθηκαν αποσυρθείσες.

Η πρόταση νόμου παραπέμφθηκε εκ νέου στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για επανεξέταση μόνο του μέρους της που προβλέπει την απαλλαγή των καινοτόμων ΜΜΕ από την καταβολή τελών που επιβάλλονται με κανονισμούς, αφού το υπόλοιπο μέρος της, που αφορούσε την καταβολή του ετήσιου τέλους, με την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, παρέμεινε άνευ αντικειμένου και θεωρήθηκε αποσυρθέν.

Συναφώς, στο στάδιο της επανεξέτασης της πρότασης νόμου από την επιτροπή η συζήτηση ενώπιον της επιτροπής εξαντλήθηκε στις εναπομείνασες πρόνοιες της πρότασης νόμου οι οποίες αφορούν στην εξαίρεση των καινοτόμων ΜΜΕ από την καταβολή οποιωνδήποτε τελών και δικαιωμάτων που επιβάλλονται σε εταιρείες στη βάση κανονισμών που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας συμφώνησε με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της πρότασης νόμου, σημειώνοντας ωστόσο ότι η εφαρμογή της εν λόγω εξαίρεσης στις καινοτόμες ΜΜΕ προϋποθέτει την προσκόμιση βεβαίωσης ή τεκμηρίωσης ότι οι εταιρείες αυτές εμπίπτουν στον ορισμό των καινοτόμων ΜΜΕ, ως αυτός προνοείται στην πρόταση νόμου.

Αναφορικά με την προαναφερθείσα τοποθέτηση του εκπροσώπου του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, ο εκπρόσωπος του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής ανέφερε ότι το υφυπουργείο του εκδίδει πιστοποιητικό καινοτόμου επιχείρησης για σκοπούς των φορολογικών κινήτρων που προσφέρονται σε φυσικά πρόσωπα που επενδύουν σε καινοτόμο ΜΜΕ δυνάμει του περί Φόρου Εισοδήματος Νόμου, το οποίο θα μπορούσε να επιδεικνύεται από τις εν λόγω εταιρείες στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Διανοητικής Ιδιοκτησίας, ενώ τηρεί παράλληλα μητρώο των εν λόγω εταιρειών το οποίο βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του υφυπουργείου.

Τόσο ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών όσο και ο εκπρόσωπος της Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων επισήμαναν ότι οι πρόνοιες της πρότασης νόμου ενδεχομένως εγείρουν ζήτημα κρατικής ενίσχυσης, για το οποίο, όπως οι ίδιοι ανέφεραν, κρίνεται σκόπιμο να τοποθετηθεί γραπτώς η ίδια η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.

Στη βάση της πιο πάνω εισήγησης, η Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, με γραπτό υπόμνημά της, ημερομηνίας 28 Μαρτίου 2024, ενημέρωσε μεταξύ άλλων την επιτροπή ότι η προτεινόμενη ρύθμιση αποτελεί κρατική ενίσχυση με βάση τον σχετικό ευρωπαϊκό κανονισμό και ως εκ τούτου η εκπλήρωση των στόχων της είναι δυνατή μόνο εάν αυτή εδράζεται σε σχέδιο «De Minimis» (ήσσονος σημασίας), το οποίο πρέπει να εκπονηθεί από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, στη βάση του εν ισχύ ευρωπαϊκού κανονισμού που διέπει τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας και το οποίο θα προβλέπει εξαίρεση των ΜΜΕ από τις σχετικές διατάξεις του βασικού νόμου.

Σημειώνεται ότι σε μεταγενέστερο στάδιο, μετά το πέρας των συνεδριών της επιτροπής, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας, με επιστολή της, ημερομηνίας 10 Απριλίου 2024, επισήμανε ότι εγείρονται ορισμένα ζητήματα αντισυνταγματικότητας όσον αφορά τις πρόνοιες της πρότασης νόμου. Ειδικότερα, τα ζητήματα αυτά αφορούν τα ακόλουθα:

1. Παραβίαση του Άρθρου 1Α του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει ότι οι νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπερέχουν έναντι του εθνικού δικαίου, λαμβανομένης υπόψη της τοποθέτησης της Εφόρου Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ότι η προτεινόμενη εξαίρεση διέπεται από σχετικό ευρωπαϊκό κανονισμό.
2. Παραβίαση του Άρθρου 28 του Συντάγματος, με το οποίο κατοχυρώνεται η αρχή της ισότητας, ένεκα της ευμενούς διάκρισης που προβλέπεται στην πρόταση νόμου υπέρ των ΜΜΕ.
3. Παραβίαση της αρχής της διάκρισης των εξουσιών, διότι η παραχώρηση κρατικής ενίσχυσης δυνάμει σχεδίου «De Minimis» αποτελεί αρμοδιότητα της εκτελεστικής

εξουσίας δυνάμει των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Κεντρικό Σύστημα Μητρώων Κρατικών Ενισχύσεων και Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας) Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.
2. Τα μέλη της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της βουλευτής της ΕΔΕΚ Σοσιαλιστικό Κόμμα και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

23 Απριλίου 2024

Αρ. Φακ.: 23.02.063.121-2022

ΑΔ/ΜΑΧ/ΑΛ